

NOVÁ VERZE INTERNETOVÉHO PORTÁLU AGRIS

A NEW VERSION OF INTERNET PORTAL AGRIS

Jiří Vaněk, Jan Jarolímek

Anotace:

Velmi efektivní způsob zpřístupnění a prezentace informací dnes představují portálová řešení, která integrují dostupné informační zdroje a představují bránu k informacím z daného oboru. Jedním z úspěšných projektů v oblasti nasazení moderních ICT v agrárním sektoru ČR je již několik let provozovaný Agrární WWW portál AGRIS (<http://www.agris.cz>), který představuje špičkové řešení, široce využívané odborníky, státní správou i podnikatelskými subjekty. Tento příspěvek seznamuje s novou verzí portálu AGRIS.

Summary:

Integrating the information sources available, portals represent a gate to the particular branch information and mean a really effective method for presenting the information and making it accessible. One of successful projects in the area of usage of modern ICT in the agriculture sector in Czech Republic is the agricultural WWW portal AGRIS (<http://www.agris.cz>), the top solution, wide used by specialists, state administration and business subjects. This paper deals with the new version of portal AGRIS.

Klíčová slova:

Portál, WWW, Internet, informace, Agris, zemědělství

Keywords:

Portal, WWW, Internet, information, Agris, agriculture

Úvod

Rozvoj informačních a komunikačních technologií (ICT) dnes charakterizuje především rychlý vývoj možností přístupu k informacím na Internetu doprovázený neméně rychlým rozvojem možností distribuce informací k uživatelům. Velmi efektivní způsob zpřístupnění a prezentace informací dnes představují portálová řešení, která integrují dostupné informační zdroje a ve své podstatě představují bránu k informacím z daného oboru. Prvním a největším portálovým řešením v oblasti agrárního sektoru a venkova je Agrární WWW portál AGRIS. Toto řešení bylo vyvíjeno na PEF ČZU v Praze již od počátku roku 1999. Využití Internetu a princip portálu byly od počátku základními atributy celého řešení. Projekt portálu AGRIS a jeho realizace dnes představuje nejnavštěvovanější informační zdroj sektoru, který je vyvíjen ve spolupráci s MZe ČR a mnoha dalšími partnery. Od dubna 2003 je v plném provozu jeho zcela nová verze, která navazuje na předchozí několikaletý vývoj a provoz celého systému a představuje novou generaci Agrárního WWW portálu AGRIS.

Cíl a metodika

Rychlost a směry rozvoje ICT, budování komunikační infrastruktury (nebudeme zde hodnotit rychlost, parametry a perspektivy) a zvyšující se vliv informační exploze spolu se znalostmi dané problematiky daly předpoklad vývoje nové generace portálového řešení.

Cílem řešení je tedy výzkum a následná implementace nové verze systému, která bude představovat zcela novou kvalitu jak po stránce technické realizace, tak po stránce obsahové struktury a její kvality.

Nové řešení znamená především:

- zachování osvědčených principů stávajícího řešení, kde lze využít několikaletých zkušeností z výzkumu dané problematiky a reálného provozu předchozích verzí systému,
- optimalizaci organizačních a provozních opatření (bez jejich plné funkčnosti by sebedokonalejší systém podobného rozsahu a záběru nemohl fungovat ani po omezenou dobu),
- orientace na aktuální stupeň rozvoje ICT a nové internetové standardy (především XML), které se postupně začínají prosazovat,
- upevnění a rozšíření spolupráce s partnery – především resortními, ale dále i z oblasti státní správy, výzkumu, školství, univerzit, podnikatelské sféry, apod.,
- udržení současného postavení, případně jeho výrazné posílení,
- moderní řešení, které bude po určitou dobu představovat „pilotní“ projekt daného zaměření.

Výsledky

Nová verze byla v plném provozu spuštěna od dubna 2003. Vývojově se jedná o další generaci Agrárního WWW portálu AGRIS. Kromě nového designu (obr. 3), rozšíření celkového záběru portálu (především směrem na regiony a venkovský prostor), byla modernizována a optimalizována struktura rubrik (viz obr. 4). Bylo vytvořeno zcela nové programové řešení, které umožňuje práci s různými datovými formáty (především XML), podporuje zpřístupnění informací na různých platformách a dovoluje tvorbu modulárního a opakovaně využitelného kódu. Současná verze portálu Agris je založena na skriptovacím jazyku PHP 4.3, standardech XML, XHTML, XSLT a využívá databázový server Microsoft SQL Server 2000. Podrobnější popis vlastního řešení je k dispozici např. ve sborníku této konference jako příspěvek Ing. Šimka a Ing. Čermáka. Další informace lze získat například v [2] nebo [4].

Agrární www portál AGRIS provozuje: Česká zemědělská univerzita v Praze ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství ČR Partneři serveru: Český statistický úřad, Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky, Ministerstvo informatiky ČR, Asociace soukromých zemědělců, Ministerstvo životního prostředí ČR, AgroWebClub, Klub zemědělských novinářů a publicistů, ÚZPI, Obchodní burza Hradec Králové

Obr. 1 Hlavní partneři portálu (stav k 04/2003)

Integrované portálové řešení obsahuje jak obecné kategorie portálu, tak nabízí některé specifické služby.

Informace dostupné v agrárním WWW portálu:

- **aktuální zpravodajství** - vlastní zpravodajství, servis ČTK, monitoring celostátního a regionálního tisku, připravované akce, informace MZe,
- **tržní informace** - aktuální ceny, grafické zpracování, přepočet jednotek a kurzů, časové řady od roku 1995,

- **odborné články** - možnost fulltextového a oborového vyhledávání, archiv,
- **vědecké publikace** - elektronický časopis AGRIS on-line, sborníky vědeckých konferencí,
- **databáze firem** - jedinečná databáze zemědělských firem, každoroční aktualizace,
- **odkazy na specializované servery** - oborové členění, možnost zařazení odkazů, hodnocení nejlepších serverů - TOP AGRIS.

Agrární portál dále nabízí specifické služby pro uživatele z agrárního sektoru a venkovského prostředí:

- **AGRIS Info** - zaslání objednaných informací z portálu AGRIS e-mailem,
- **Distribuce informací (portace)** - vkládání informací na www stránky partnerských organizací,
- **A - web** - aplikace pro tvorbu prezentačních WWW stránek zemědělských podniků, jednoduchá obsluha, rychlá aktualizace, propojení na centrální databáze,
- **Tvorba WWW** - výhodná tvorba WWW stránek firem,
- **poradenství** - v oblasti využití informačních a komunikačních technologií...

Obr. 2 AGRIS - původní verze portálu

Obr. 3 Nový design a struktura portálu AGRIS

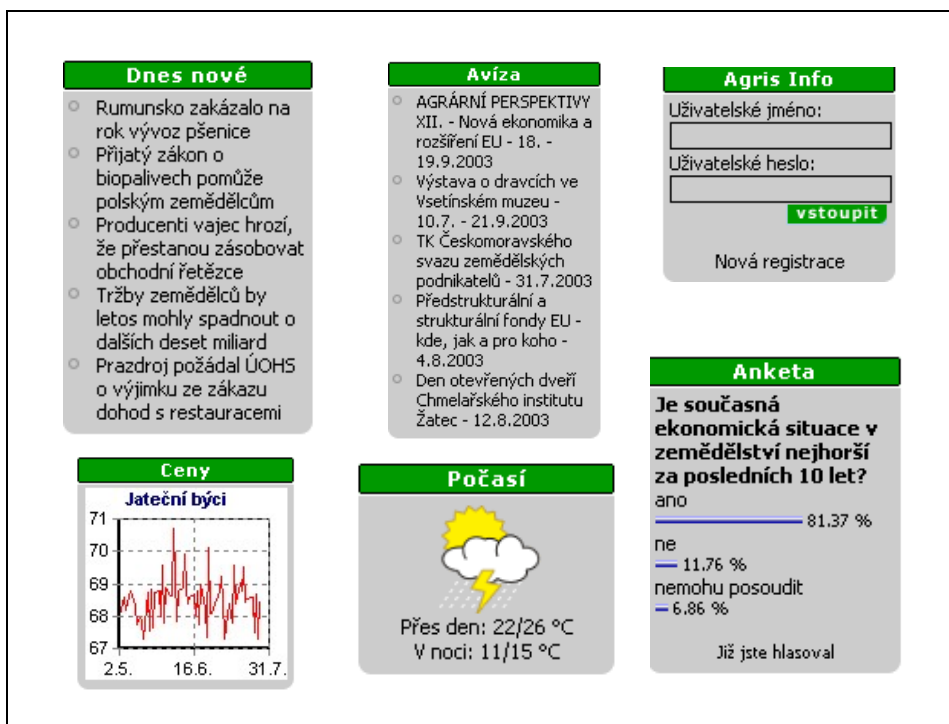

Obr. 4 Hlavní nabídka (rubriky) nové verze portálu

Ke zvýšení informačního dopadu na uživatele má významný vliv směřování informací do speciálně definovaných informačních boxů (oken). Jejich obsah je závislý na aktuální pozici uživatele v systému (prohlížené rubrice) v kombinaci s dalšími parametry (nejčtenější sdělení, dnes nové, velmi aktuální informace, ...). Příklad je znázorněn na obrázku 5.

Diskuse

Portálové řešení systému AGRIS znamenalo od počátku jeho plného zprovoznění (duben 2000) významný impuls v rozvoji ICT resortu i v podpoře aktivního zapojení širokého okruhu uživatelů do informační společnosti.

Obr. 5 AGRIS - příklady informačních boxů

V době projektové přípravy i později v období počátečního provozu se jednalo o řešení, které do značné míry předbíhalo obecně akceptované a zvládnuté principy rozvoje ICT, a to nejen v našich podmínkách. V oblasti agrárního sektoru potom toto řešení po dlouhou dobu představovalo ojedinělý přístup, který se později stal modelovým řešením pro řadu dalších website. Uvedená skutečnost ovšem zpočátku znamenala určitý problém jednak v rovině uživatelské – reálné využití internetových technologií bylo kromě akademické sféry omezeno především na větší podniky a obchod, ale bohužel i v oblasti přístupu státních orgánů (v řadě případů přetrvává i dnes).

Teprve během dalšího období se vytvářelo stále větší uživatelské zázemí, které odráželo vyšší dostupnost internetových technologií i poptávku po kvalitních a strukturovaných informacích. Kvalitu řešení nicméně dokazovala vždy nejvyšší návštěvnost bez ohledu na použitou metodu měření. Například již za rok 2000 byl portál dle měření Navrcholu.cz nejnavštěvovanějším v resortu, ačkoliv byl v tomto roce v provozu pouze 9 měsíců (od dubna).

Vzhledem k rychlosti rozvoje ICT, novým poznatkům získaným při vývoji systému (několik navazujících verzí řešení) a několikaletému provozu portálu, bylo v polovině roku 2002 zřejmé, že nastal čas vyvinout a vyzkoušet zcela novou verzi systému, která by odpovídala nejnovějším standardům a vývojovým trendům. Změny se tak neměly dotýkat jen vlastního technického řešení, ale měly zahrnout celé řešení, včetně zaměření – orientace portálu.

Změna orientace portálu AGRIS v jeho nové verzi odpovídá novému vnímání zemědělství, lesnictví a potravinářství, které nechápe tato odvětví již jen pouze jako výrobní, ale v širším kontextu jako odvětví vytvářející ve vztahu s dalšími obory venkovské regiony. Jedná se tedy o oborový portál se širokým záběrem od zemědělství až po problematiku životního prostředí a venkova.

Závěr

Uvedené řešení plně odpovídá aktuální úrovni rozvoje ICT v oblasti internetových služeb a je v souladu se současnými internetovými standardy i nejnovějšími trendy. To spolu

s propracovaným organizačním zabezpečením tvoří novou kvalitu poskytování informací na Internetu v rámci agrárního sektoru a venkova. Zkušenosti a principy tohoto řešení jsou dále využívány v dalších projektech na ČZU v Praze (nová prezentace Provozně ekonomické fakulty) i v resortu (prezentace MZe ČR – viz obr. 6).

Vzhledem k již dosaženému relativně vysokému stupni rozvoje vrstvy technické infrastruktury internetových služeb v resortu - podrobněji viz např. [3] a neustále se zvyšujícímu objemu informací obecně i sektorově zaměřených, je řešení na úrovni třetí vrstvy internetových služeb (vrstva portálů a vyhledávačů) s plnou podporou vrstvy druhé úrovně (vrstva internetových aplikací) výrazným přínosem pro uspokojování informačních potřeb nejširšího spektra koncových uživatelů. Při dosavadní velmi dobré spolupráci s MZe ČR potom může značným způsobem přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti agrárního sektoru

Obr. 6 Nová prezentace MZe ČR na webu

Literatura

- Vaněk, J., Havlíček, Z., Jarolínek, J., Šilerová E.: AGRIS.CZ – New Agrarian Web Portal. Mezinárodní konference EFITA 2001. Montpellier: červen 2001.
- Jarolínek, J., Vaněk, J.: Agrarian www portal AGRIS- agrarian information on the Internet, Infosystems for Agriculture and Forestry - 9th Annual Conference, Seč u Chrudimi: březen 2003.
- Jarolínek, J., Vaněk, J., Nezdarová, L., Brázda. R.: Availability of Agrarian Information on the Internet – Agrarian WWW Portal AGRIS. EFITA 2003 Conference. Debrecen – Budapest: červenec 2003.
- Vaněk, J., Havlíček, Z., Jarolínek, J., Šilerová E. Portálová řešení informačních služeb v agrárním sektoru. Mezinárodní konference Systems Integration 2003. Praha: červen 2003.

Adresa autorů:

Ing. Jiří Vaněk, Ing. Jan Jarolínek

Česká zemědělská univerzita v Praze, Katedra informačních technologií

vanek@pef.czu.cz, jarolimek@pef.czu.cz